

HIA ในระบบ EIA

ความคืบหน้า และความท้าทายต่อไป

ศุภกิจ นันทะวรการ
มูลนิธินโยบายสุขภาวะ

นำเสนอในเวที “HIA ใน EIA” วันที่ 28 สิงหาคม 2551 กรมอนามัย

รัฐธรรมนูญ 2550

มาตรา 67

การประเมินผล
กระทบด้าน
สิ่งแวดล้อมและ
สุขภาพ

องค์การอิสระ

การรับฟังความ
คิดเห็น

องค์การเอกชน
ด้านสิ่งแวดล้อม
และสุขภาพ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการ
เรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อม/
ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ

คณะกรรมการองค์การอิสระฯ มีอำนาจหน้าที่

1. กำหนดประเภท โครงการ/กิจกรรมที่มีผลกระทบรุนแรง
2. ให้ความเห็นต่อ โครงการ/กิจกรรมที่มีผลกระทบรุนแรง รวมทั้งนโยบาย/แผนของโครงการ/กิจกรรมนั้น
3. สนับสนุนประชาชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการให้ความเห็น
4. สนับสนุนด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการให้ความเห็นขององค์การอิสระ
5. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ

การก่๑นกร๑งโครงการที่ต๑องศ๑กษา HIA ใน EIA : คว๑มค๑บหน้๑

■ ร๑ฐธรร๑นุญ ๒๕๕๐ ๑๑ตรา ๖๗

โครงการหรือกิจกรรมที่๑าจส๑งผลกระท๑บอย๑งร๑นแรง

■ ร๑ง พ.ร.บ.๑งค๑การ๑สร๑ด๑นส๑งแ๑ดล๑อมและสุขภ๑พ ก๑หนด โครงการหรือกิจกรรมที่๑าจก๑ให๑เกิดผลกระท๑บอย๑งร๑นแรง

ก๑หนด๑งประ๑เภทโครงการ๑จ๑ EIA (ประ๑มาณ 12 ประ๑เภท)

ต๑องท๑ท๑นทุก๑๑๑ปี

การเป๑ดให๑รัฐ เอก๑น หรือประ๑ชา๑น เสน๑เพ๑ให๑ก๑หนด๑งใน
ประ๑เภทโครงการที่๑กระทบร๑นแรง หรือให๑๑งค๑การ๑สร๑ให๑คว๑มเห็น

โครงการ/กิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อ ชุมชนอย่างรุนแรง

หมายถึง โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรง จนทำให้สิ่งแวดล้อมทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตได้รับผลกระทบ จนทำให้ฟื้นฟูกลับมาอีกไม่ได้ หรือต้องใช้เวลายาวนานกว่าที่จะให้กลับมาฟื้นฟูสภาพเหมือนเดิมได้อีกครั้ง หรือทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน และชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศขององค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

(ร่าง) พ.ร.บ. องค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ มาตรา 3

การกลั่นกรองโครงการที่ต้องศึกษา HIA ใน EIA : ความท้าทายต่อไป

- โครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA (ปัจจุบัน 22 ประเภท)
  - การประกาศเพิ่มเติม/ปรับเปลี่ยน ประเภทโครงการ
  - การแก้ไข พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม ๒๕๓๕

การวิเคราะห์ผลกระทบทางสุขภาพใน EIA : ความคืบหน้า

■ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗

- การศึกษาและประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

■ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ ๒๕๕๐ มาตรา ๓

- “สุขภาพ หมายความว่า ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล”

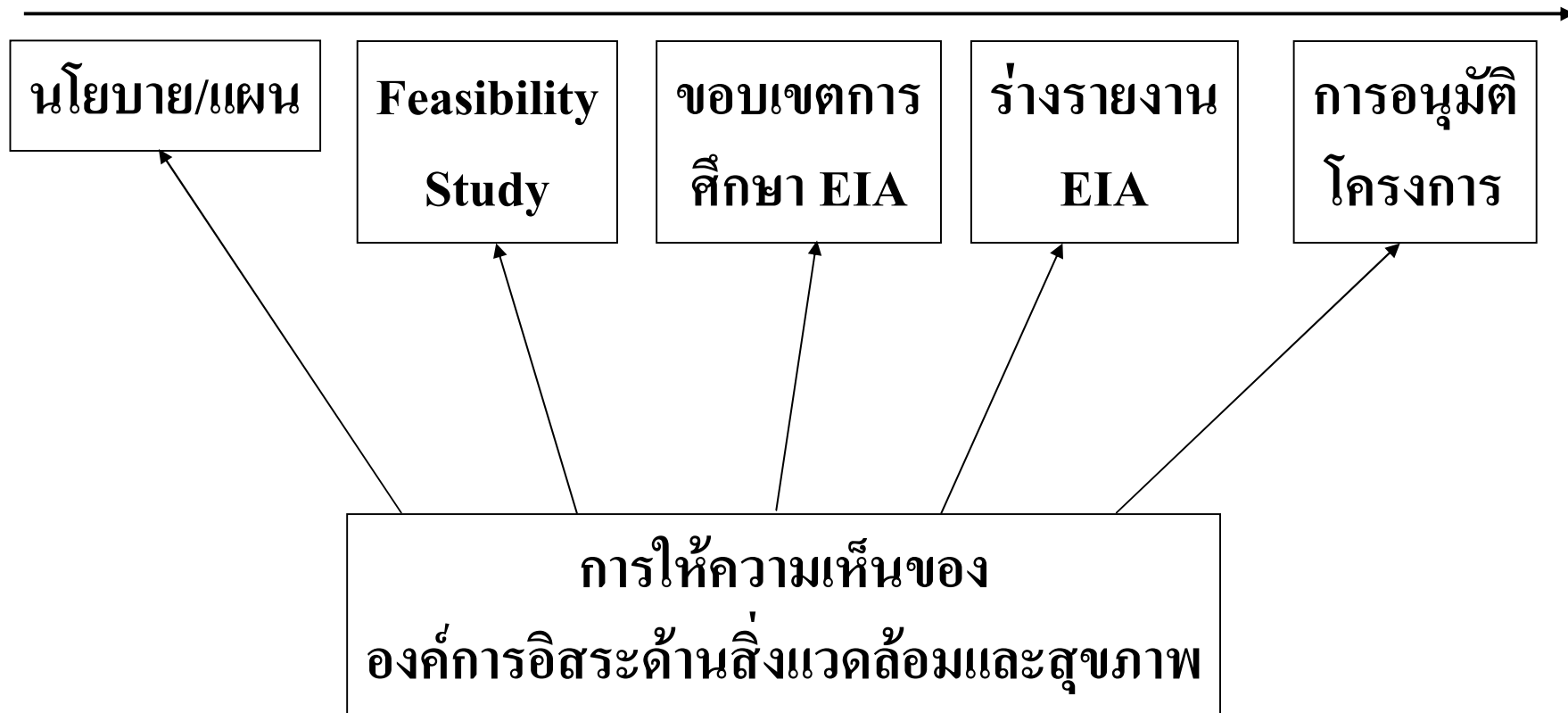
■ คู่มือแบบสมัครใจ แนวทาง HIA ในรายงาน EIA โดย สผ.

การวิเคราะห์ผลกระทบทางสุขภาพใน EIA : ความท้าทายต่อไป

- แนวทาง เครื่องมือ และตัวอย่าง การวิเคราะห์ผลกระทบทางสุขภาพ
  - การศึกษาทางระบาดวิทยา
  - แบบจำลองเชิงปริมาณ / การคาดการณ์ทางสถิติ
  - การศึกษาเชิงคุณภาพ
- ปรับปรุงเพิ่มเติมมิติและประเด็นของการประเมินผลกระทบของ EIA ให้ครอบคลุมครบถ้วน
- การพัฒนาฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุนการศึกษาวិเคราะห์

การให้ความเห็นขององค์การอิสระฯ : ความคืบหน้า

การให้ความเห็นขององค์การอิสระฯ : ความคืบหน้า

- ให้ความเห็นต่อหลายฝ่าย ได้แก่
  - คณะรัฐมนตรี
  - หน่วยงานให้อनुญาติ
  - เจ้าของโครงการ
  - คณะกรรมการผู้ชำนาญการ และ สผ.
  - เปิดเผยต่อประชาชน

การให้ความเห็นขององค์การอิสระฯ : ความท้าทายต่อไป

- ควรจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ในเชิงรุก ตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นนโยบาย/โครงการ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- ควรสะท้อนความคิดเห็นของฝ่ายต่างๆ และนำเสนอทางเลือกต่างๆ ก่อนสรุปความเห็นขององค์การอิสระฯ
- กระบวนการให้ความเห็น ที่มีประสิทธิภาพและนำไปสู่การตัดสินใจเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การรับฟังความคิดเห็น กับการพัฒนา HIA ใน EIA

- การรับฟังความคิดเห็นในขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่
  - การกำหนดขอบเขตและประเด็นการศึกษา (Public Scoping)
  - การพิจารณาอนุมัติร่างรายงาน (Public Review)
- กระบวนการรับฟังความคิดเห็น
  - เปิดเผยข้อมูลล่วงหน้า
  - แจ้งประเด็นการรับฟังล่วงหน้า
  - มีการสนับสนุนทางวิชาการ
  - เวทีเปิดกว้างและจัดสรรเวลาที่เพียงพอ
  - การสรุปและเผยแพร่หลังจากรับฟังแล้ว
- สนับสนุนธรรมาภิบาล การเข้าถึงข้อมูล และการมีส่วนร่วมในระบบ EIA

การติดตามตรวจสอบ

- การดำเนินงานของหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
- การเสริมสร้างศักยภาพให้กับพื้นที่ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน

สรุปความท้าทายต่อไปของ HIA ในระบบ EIA ในสังคมไทย

- นโยบาย แผน โครงการ และกิจกรรม ที่อาจก่อผลกระทบ ต้องมีระบบการกลั่นกรองอย่างเหมาะสม
- กระบวนการรับฟังความคิดเห็นที่มีธรรมาภิบาลในขั้นตอนต่างๆ ที่สำคัญ
- แนวทาง เครื่องมือ และกรณีตัวอย่างการวิเคราะห์ผลกระทบทางสุขภาพในระบบ EIA
- แนวทางและการดำเนินงานขององค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ